

In memoriam

Dr Milan Šahović

Gotovo je neverovatno i, svakako, žalosno i zabrinjavajuće što nijedan dnevni list ili nedeljnik u Srbiji nije zabeležio da nas je nedavno u 93. godini života zauvek napustio dr Milan Šahović, naš poznati i svetski afirmisani stručnjak za međunarodno pravo. Miša - kako se ga nazivali njegovi prijatelji i kolege - bio je istaknuti istraživač međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, a rezultati njegovog naučnog i pedagoškog rada ostaće trajno upamćeni, svedočeći o jednoj izuzetno uspešnoj naučnoj karijeri.

Doktorat je stekao u tridesetj godini na Pravnom fakultetu u Beogradu disertacijom o kodifikaciji međunarodnog prava kojom će se kontinuirano baviti, neposredno učestvujući u izradi niza međunarodnih ugovora i konvencija. Bio je profesor međunarodnog prava na Fakultetu političkih nauka, počasni član uglednog i ekskluzivnog međunarodnog Instituta za međunarodno pravo (*Institut de Droit international*), višegodišnji član Komisije UN za međunarodno pravo i član Instituta za međunarodno humanitarno pravo u San Remu. Predavao je na mnogim stranim univerzitetima i vodio kurseve na instituciji koja je simbol naučnog i pravničkog kvaliteta, Haškoj akademiji za međunarodno pravo.

Autor je više knjiga i mnogobrojnih članaka iz oblasti međunarodnog javnog prava, humanitarnog prava i međunarodnih odnosa. Njegove radove vrhunskog naučnog kvaliteta krasilo je, pored sjajnog stila, originalno i pronicljivo promišljanje najsloženijih političkih i pravnih pitanja. Šahovićeve knjige “*Četrdeset godina Ujedinjenih nacija*” (1958), “*Nuklearna energija i međunarodno pravo*” (1969), “*Putevi savremenog razvoja međunarodnog prava*” (1985), “*Opšta pitanja kodifikacije međunarodnog prava*” (2001), “*Međunarodno pravo i jugoslovenska kriza*” (1996) i “*Međunarodno pravo u*

međunarodnim odnosima” (2009) samo su deo impresivnog naučnog opusa ovog izuzetnog intelektualca.

Najveći doprinos Šahović je dao razvoju i afirmaciji Instituta za međunarodnu politiku i privredu, u kome je u dva navrata bio direktor (1972-1977 i 1985-1988), odlučujuće utičući da ova ustanova izraste u rasadnik najkvalitetnijih srpskih i jugoslovenskih naučnih radnika i diplomata. U njemu je dugi niz godina rukovodio Centrom za međunarodno pravo gde je, delujući kao mentor i rukovodilac, razvoj naše nauke međunarodnog prava doveo na evropski i svetski nivo.

Porekom iz ugledne beogradske građanske porodice, Šahović se isticao naprednim i prosvećenim pogledima na aktuelna pitanja savremenog sveta. Proevropski i antiratno orijentisan, tokom svog životnog veka nije pristajao na loše kompromise i klanovske kombinatorike. Profesionalna čestitost i odbijanje da se udobno situira u aktuelne “nomenklature” sprečavali su ga, uprkos nesumnjivom ugledu koji je uživao u inostranstvu, da na još vidljiviji način obeleži svoju naučnu karijeru. Njegove kandidature za sudiju Međunarodnog suda pravde u Hagu, bez obzira na zapaženo članstvo u Komisiji UN za međunarodno pravo, kao i za članstvo u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti nailazile su, upravo zbog opisanih njegovih osobina, na domaće otpore.

Svojim radom u oblasti međunarodnog javnog prava Miša Šahović je stao uz bok najistaknutijih predstavnika beogradske škole međunarodnog prava kakvi su bili Milan Bartoš, Miša Radojković, Vojin Dimitrijević i njegov, Šahovićev, omiljeni “učenik” Konstantin Obradović. Mišininim prijateljima i kolegama ostaće u trajnom sećanju, pored njegovih naučnih i pedagoških rezultata, njegova lepa ličnost, gospodstvenost i kolegijalnost kojima je plenio.

Dr Vatroslav Vekarić